

تکمیل جدول و توجه به حروف در کلمات یکی از راه‌های تقویت املاست.

الف: دانش آموز عزیزم شعر زیبای لطف حق و امید را یکبار بخوان و جدول زیر را کامل کن.

				۱
				۲
				۳
				۴
				۵
				۶
				۷
				۸
				۹
				۱۰

۱) هم خانواده کلمه حکم ..... است. **حاکم**

۲) هم خانواده کلمه عدالت چیست؟

عدل

۳) هم قافیه نیل در بیت اول شعر لطف حق چیست؟ **جلیل**

۴) مترادف کلمه سرنوشت است. **قضا**...

۵) دایه‌اش **سینلاب** و موجش مادر است.

۶) بر اثر بلرندگی زیاد، رودخانه ..... از آب شده بود. **لبالب**

۷) **دمادم** یعنی هر لحظه

۸) ز ..... جان، کبوتر کرد پرواز به هر سو ساخت، تازان از پی‌آش بلز **بیم**

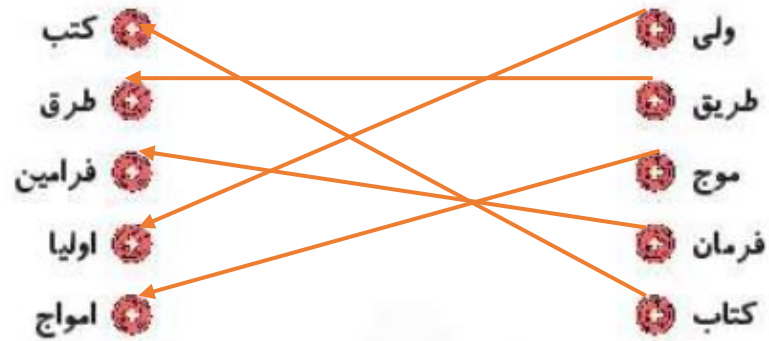
۹) شعر زیبای لطف حق درباره‌ی حضرت **موسی** (ع) است.

۱۰) به بالا آمدن آب دریا می‌گویند؟ **طغیان**

ب: درس را بخوان و کلمه‌هایی که حروف زیر را دارند، پیدا کن و بنویس.

خرد	خود	خدای	←	خ
باطل	لطف	طغیان	←	ط

۱ هر یک از کلمه‌های مفرد را کلمه‌ها را به جمع خود وصل کن.

فهرست کلمات

ع

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: شعر زیبای «لطف حق، در مورد حضرت موسی (ع) است.»

ب: هم‌خانواده‌ی «جلیل»، «مجلل» است.

پ: «سراسر» و «لبالب» از دو جزء تشکیل شده‌اند.

ت: کلمه‌ی «بعد» و «سپس» جمله‌ها را از هم جدا می‌کند.

۲

در جای خالی کلمه‌های مناسب بگذار.

الف: ..... **سراسر** ..... جنگل پر از درختان سرو بود.ب: همه‌ی انسان‌ها با هم ..... **برابر** ..... هستند.پ: درنا لباس‌های ..... **رنگارنگ** ..... می‌پوشید.ت: قلب او ..... **مالمال** ..... از عشق و محبت بود.ث: او ظرف را ..... **لبلب** ..... از آش کرده بود.

۴

کلماتی که «هم‌معنی» هستند را مثل هم رنگ کن.

جوان	←	کهنسال	ظلم	←	عدل
باطل	←	حق	مرگ	←	حیات
			خوش بخت	←	نگون اقبال

لطف حق ➔ درس سیزدهم

کلمات	ترکیب وصفی	ترکیب اضافی
کشتی	کشتی بزرگ	کشتی ناخدا
خدا	خدای مهربان	خدای جهان
قادر	خدای قادر	-

با استفاده از کلمه‌های داده شده، شعر را کامل کن.

۷

خندان - حق - صیاد - حی داور - قضا

چو امیدش به **حق** بود آن کبوتر نجات از مرگ **حی داور** دادش
بزد ماری به شست پای **صیاد** **قضا** بر باز خورد آن تیر و افتاد
به خاک افتاد هم **صیاد** و هم باز کبوتر شاد و **خندان** کرد پرواز

با حروف به هم ریخته، چهار واژه بنویس که از متن درس باشد. (می‌توانی از بعضی حروف دوبار استفاده کنی.)

۸

حی

حق

عشق

وحی

با توجه به سوالات داده شده، پاسخ مناسب را انتخاب کن.

الف: مفهوم بیت «ما به دریا حکم توفان می دهیم / ما، به سیل موج، فرمان می دهیم، در کدام گزینه آمده است؟

(۱) همه پدیده‌های هستی زیر نظر قدرت خداوند هستند. (X)

(۲) دریاها هر زمان توان نخواهند کرد.

(۳) سیل و موج هرگز به وجود نمی‌آید.

(۴) حکم و فرمان توفان به دریاها داده شده است.

ب: کدام دسته از کلمات، همگی مخفف هستند؟

(۱) ربّ جلیل، کای، ساحل (۲) لطف، خرد، ناخدا

(۳) آنچه، از، چو (۴) کاین، چو، زین (X)

پ: شعر «امید، با کدام ضرب‌المثل تناسب دارد؟

(۱) هر که بامش بیش، برفش بیشتر

(۲) از تو حرکت از خدا برکت

(۳) با یک گل بهار نمی‌شود

(۴) در ناامیدی بسی امید است، پایان شب سیه سپید است. (X)

ت: شاعر در شعر «امید، علت اصلی نجات بچه کبوتر را چه می‌داند؟

(۱) زرنگی و گریختن (۲) امید به حق (X)

(۳) یاری کردن بخت و اقبال (۴) تشخیص درست

ث: در شعر «لطف حق، شاعر، به ترتیب، چه چیزهایی را برای حضرت موسی، «مادر، و «دایه، می‌نامد؟

(۱) توفان و سیلاب

(۲) موج و توفان

(۳) موج و سیلاب (X)

(۴) رود و موج

فرمانده گفت: «از کار تو سر در نمی آورم. چنان با خونسردی مشغول خوردن هستی که انگار سالیان دراز زنده خواهی ماند»

جوان با خونسردی در حالی که سیبش برداشت گفت: «نگاه کن تا این سیب به هوا می رود و برمی گردد هزار چرخ می خورد. خدا داناست شاید در این مدت هم اتفاقی بیفتد»

او این را گفت و سیب را به هوا پرتاب کرد هنوز سیب به زمین نرسیده بود که عده ای سوار، هراسان به میدان کشتار آمدند و فریاد زدند: «دست نگه دارید، متوکل را کشتند»
«فوت کوزه گری»

الف: چرا دل فرمانده جلادان نسبت به آن جوان به رحم آمده بود؟

زیرا او جوان بود.

ب: جوان در لحظه های آخر عمر چه چیزی خواست؟

لقمه ای نان

پ: چه چیز باعث شده بود که جوان با خونسردی مشغول خوردن شود؟

چون به آینده امید داشت و برای اتفاقات پیش نیامده غصه نمی خورد.

ت: این داستان تو را به یاد کدام ضرب المثل می اندازد؟

یک سیب را که به هوا بیندازی هزار چرخ می خورد تا به زمین برسد.

ث: چه نتیجه ای از این داستان می گیری؟

ممکن است در آینده هر اتفاقی بیفتد پس هیچ چیزی قطعی نیست و نباید نا امید شد.